

Эрхэм зорилго:

Монголын тор, цэргийн тvvх, батлан хамгаалах бодлого, Зэвсэгт хvчний вйл ажиллагааны тvvхэн уламжлалыг судлах.

Үйл ажиллагааны зорилго:

Монголын тор, цэргийн тvvх, батлан хамгаалах бодлого, Зэвсэгт хvчний вйл ажиллагааны тvvхэн уламжлалыг судалж, тэдгээрийг нийтэд дэлгэрvvлэх, сурталчлах, иргэдийг цэрэг-эх оронч вэлээр хvmvvжvvлэхэд дэмжлэг вэvvлэхийн зэрэгцээ цэргийн урлагийн тvvхийг судалж, шинжлэх.

Үйл ажиллагааны гол зорилт:

- Цэргийн урлагийн болон Монголын тор, цэргийн тvvхийн суурь болон хэрэглээний судалгааг хогжvvлэх;
- Батлан хамгаалах бодлого, Зэвсэгт хvчний вйл ажиллагааны тvvхэн уламжлалыг судлах;
- Судалгааны үр дvнг олон нийтэд болон гадаад орнуудад сурталчлах;
- Иргэд, цэргийн алба хаагчдыг цэрэг-эх оронч вэлээр хvmvvжvvлэхэд дэмжлэг вэvvлэх.

Тvvхэн замнал

- БНМАУ-ын Цэрэг ба Нийгмийг аюулаас хамгаалах хэрэг эрхлэх яамны сайдын 1958.12.03-ны одрийн 740 тоот тушаалаар цэргийн тvvх боловсруулах комисс байгуулж Ц.Долгорсврэн, Ш.Жамсранжав, С.Уртнасан нарыг томилов.
- БНМАУ-ын Цэрэг ба Нийгмийг аюулаас хамгаалах хэрэг эрхлэх яамны сайдын 1959.01.13-ны одрийн 25 тоот тушаалаар Цэргийн улс торийн газрын дэргэд Цэргийн тvvх боловсруулах секц байгуулж, даргаар Ц.Долгорсврэнг томилов.
- Ардын цэргийн хэрэг эрхлэх яамны сайд богоод Ардын армийн командлагчийн 1966.05.31-ний одрийн н/98 тоот тушаалаар Ардын цэргийн хэрэг эрхлэх яамны Цэргийн тvvхийн тасгийг 4 орон тоотой шинэчлэн байгуулсан.
- МАХН-ын Тов Хороо, БНМАУ-ын Сайд нарын Зовлолийн 1979.05.29-ний одрийн 13 тоот тогтоолоор БХЯ-ны Цэргийн тvvхийн тасгийг Ардын армийн жанжин штабын Цэргийн эрдэм шинжилгээний тасагтай нэгтгэн “Цэргийн эрдэм шинжилгээний институт”-ийг байгуулсан нь эдvгээгийн “Батлан хамгаалахын эрдэм шинжилгээний хvрээлэн”-гийн вндэс суурь болсон юм.
- БХЯ-ны Цэргийн эрдэм шинжилгээний институтыг 1990 онд БХЯ-ны Цэргийн тvvхийн хvрээлэн болгон оорчлон байгуулав. Энэ veэс тус хvрээлэнд Монгол ардын цэргийн тvvхийн ба Монгол цэргийн тvvхийн хоёр сектор ажиллаж байжээ.
- 1993 оны долдугаар сараас тус хоёр секторыг нэгтгэн Монгол цэргийн тvvх судлалын тов, 1996 оны 12 дугаар сараас Цэргийн тvvх судлалын тов хэмээн нэрлэгдэж оноог хvрчээ.
- Цэргийн тvvх судлалын товийн эрдэмтдийн санаачилагаар 2001 онд Монголын цэргийн тvvхчдийн “Хар сvлд” холбоо байгуулагдав.

Одоо тус товд судлаач 7 байгаагаас шинжлэх ухааны доктор 1, доктор 3, БХИС-ийн профессор 3, дэд профессор 1, магистр 2 ажиллаж байна.

XX зууны Монголын шинжлэх ухааны шилдэг бvтээлээр:

- Цэргийн тvvх судлалын товийн эрдэмтэн судлаачдын “Монгол цэргийн тvvхийн товчоон”. УБ., 1996. 2 боть суурь судалгааны бvтээл;
- Ж.Базарсvрэнгийн “Чингис хааны цэргийн зэр зэвсэг”. УБ., 2000.
- Ж.Базарсvрэнгийн “Монголын соёлын тvvх”. УБ., 2000. Хамтын бvтээл тус тус шалгарч Монгол Улсын Ерөнхийлогчийн ивээл дор хvндэтгэн оргомжлогдсон юм.

Академич Х.Пэрлээгийн нэрэмжит шагналт бvтээл:

- 2009 онд Х.Шагдар. “Монголчуудын аян дайн, цэргийн урлагийн тvvх”. УБ., 2000.

Академич Ш.Нацагдоржийн нэрэмжит шагнал:

- 2014 онд Х.Шагдарын бvтээлvвд нь цэргийн тvvх судлалыг хогжvвлэхэд томоохон хувь нэмэр оруулсан учир.

Жек Ведерфордын нэрэмжит сангийн шагналт бvтээл:

- 2013 онд Ж.Базарсvрэн. “Чингис хааны ов” (Хамтын бvтээл). УБ., 2013.

Батлан хамгаалахын сайдын нэрэмжит оны шилдэг бvтээлээр:

- 1993 онд хошууч генерал С.Гангааням. “Монголчууд тусгаар тогтнолоо хамгаалан тэмцсэн нь” (1911-1921). УБ., 1993;
- 1995 онд Ж.Базарсvрэн. “Нум сум хийх технолог”. УБ., 1995;
- 2006 онд Х.Шагдар. “Сэтгэшгvй суутны цэрэглэхvй урлагийн тvvх оршвой”. УБ., 2006;
- 2009 онд Т.Эрдэнэхишиг. “Хvннv, Хан улсын цэрэг, улс торийн харилцаа”. УБ., 2009;
- 2014 онд Х.Шагдар. “Энэ дэлхийд эгнэшгvй эцэг, хvв гурван жанжин”. УБ., 2014;
- 2015 онд Ж.Базарсvрэн. “Цэргийн нэр томъёоны тайлбар толь” (Хамтын бvтээл). УБ., 2014 ;

- 2018 онд Ж.Базарсврэн, Т.Эрдэнэхишиг “Хубилай хааны цэрэг” (Хамтын бүтээл). УБ., 2017 тус тус шалгарсан байна.

Тэргvvний хамт олон, ажилтанаар:

- 1998, 2001, 2003, 2004, 2006, 2008, 2014, 2015 онд Батлан хамгаалахын эрдэм шинжилгээний хvрээлэнгийн;

- 2000, 2001, 2004, 2005, 2008, 2009, 2011, 2015 онд Батлан хамгаалахын их сургуулийн “Тэргvvний хамт олон”-оор;

- Доктор (Sc.D) Д.Гомбосврэн 2004, 2005 онд

- Доктор (Sc.D) Х.Шагдар 1999, 2001, 2002, 2015 онд

- Доктор (Ph.D) С.Ганболд 2000, 2006 онд

- Доктор (Ph.D) Г.Мягмарсамбуу 1996, 1998, 2003, 2007 онд

- Доктор (Ph.D) Ж.Базарсврэн 1997, 2013 онд тус тус Батлан хамгаалахын их сургууль, Батлан хамгаалахын эрдэм шинжилгээний хvрээлэнгийн “Тэргvvний эрдэм шинжилгээний ажилтан”-аар шалгарч байв.

- Тvvхийн шинжлэх ухааны доктор, профессор Д.Гомбосврэн 2007 онд БХИС-ийн Хvндэт доктор цол хvртэж, 2008 онд ШУА-ийн Бага чуулганы гишvvнээр сонгогдсон байна.